

SCGK

cantateconcert

wachet auf

j.s. bach

miserere in c

j.d. zelenka

capella dorestad

dorestad consort

tess oostwouder • sopraan
joris van baar • bas

o.l.v. rienk bakker

grote kerk
wijk bij duurstede

zondag 20 november

16:00 uur

entree achteraf
richtbedrag € 22,50

info@scgk.nl • www.scgk.nl

Dit concert is mede mogelijk gemaakt door

De Wijkse Stichting

Programma

Deus misereatur (SWV 55)

Heinrich Schütz (1585-1672)

koor

Miserere in c (ZWV 57)

Jan Dismas Zelenka (1679-1745)

koor - ensemble

Trio (TWV 42:B4)

Georg Philipp Telemann (1682-1767)

- Dolce

- Vivace

hobo - fagot - orgel

Wachet auf, ruft uns die Stimme (BWV 140)

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

koor - solisten - ensemble

Capella Dorestad werd in de zomer van 2020 opgericht door de Stichting Concerten Grote Kerk (SCGK) en dirigent Rienk Bakker. Doel is om in de Grote kerk ieder jaar een aantal Choral Evensongs, cantatevespers en concerten te verzorgen. Capella Dorestad is niet verbonden aan de kerkelijke gemeente, maar vallend onder de SCGK nauw verbonden met de Grote Kerk als monumentaal gebouw. De SCGK wil met dit koor bouwen aan een hoogwaardige muziekcultuur in Wijk bij Duurstede. Met de komst van het Harrison & Harrison-orgel is een belangrijke stap in dit proces gezet; het vormen van een koor was een logische vervolgstap. Capella Dorestad werkt in wisselende bezetting, al naar gelang de activiteit. Kort voorafgaand aan iedere uitvoering worden een aantal repetities gepland; de zangers bereiden zelf de muziek voor. Als je interesse hebt om in de zangerspool te worden opgenomen, meld je dan aan voor een auditie via www.scgk.nl/aanmelden-capelladorestad.

sopranen

Jojanneke Nijdam
Sylvia Peters
Beatrijs van der Poel
Hilde Schouls
Dorien Schouten

alten

Jeanette van de Berg
Rodyan van den Brink
Gretha Hup
Svenja Ruff
Alexandra Claire Zervas

tenoren

Daan Haanstra
Marius Otto
Arjan Veen
Wouter Wieldraaijer
Jan van der Zwan

bassen

Timothé Beemster
Roeland Gerritsen
Marco Vermeulen
Pieter Zwart

Dorestad Consort

Mariette Holtrop	viool 1, violino piccolo
Astrid Abas	viool 1
Noortje Zanen	viool 1
Jan Pieter van Coolwijk	viool 2
Nynke Lambooi	viool 2
Niek Idema	altviool
Onno Verschoor	hobo, blokfluit
Waldemar Bomba	hobo
Mario Topper	hobo
Eva Jansen	fagot
Arjen Vredenberg	cello
Daniel Muskitta	contrabas
Pim Schipper	orgel

Het Dorestad Consort bespeelt authentieke instrumenten of kopieën daarvan.

Sopraan

Tess Oostwouder

Bas

Joris van Baar

Dirigent

Rienk Bakker

Programmatoelichting

Vandaag, zondag 20 november, is liturgisch de laatste zondag van het kerkelijk jaar. Het is de zondag voorafgaand aan de Eerste Advent, liturgisch het begin van een nieuw kerkelijk jaar.

Op veel plekken in de wereld wordt op deze zondag de Bachcantate *Wachet auf, ruft uns die Stimme* uitgevoerd. Cantate 140 is misschien wel de meest uitgevoerde en beluisterde cantate van Bach. De tekst ervan, ontleend aan de gelijkenis van de vijf wijze en vijf dwaze meisjes wachtend op de bruidegom van het bruiloftsfeest, ademt zowel troost als het uitzien naar de komst van Christus. Van het indringende gepuncteerde ritme van het openingskoor kan u de symboliek niet ontgaan van de roep te ontwaken omdat zijn komst aanstaande is. Het betreft een prachtige symmetrische cantate

koraal – recitatief/aria – koraal – recitatief/aria – koraal

met een sobere vocale bezetting (de altsolist ontbreekt) maar met een zeer rijke instrumentale bezetting met twee hobo's, een althobo en een violino piccolo.

Naast de Bachcantate gaat u als werk voor koor en orkest luisteren naar het *Miserere in c* van de Boheemse componist Jan Dismas Zelenka.

Van de componist, tijdgenoot van Bach, weten we niet veel. Hoewel zijn muziek zeer werd bewonderd verliep zijn carrière aan het hof van Dresden moeizaam. Ondank de hoge kwaliteit van zijn composities leverde hem dat niet de positie van kapelmeester op. Pas de laatste tientallen jaren is de waarde van zijn werken herontdekt. Zijn *Miserere in c* behoort daarbij tot de hoogtepunten. De boetepsalm (Psalm 50) staat centraal. Het werk wordt veel uitgevoerd in de Stille week. Dat ook het openingskoor van dit werk, net als de Bachcantate van vanmiddag, een zeer indringend gepuncteerd ritme heeft kan u niet ontgaan. De dramatiek van het *Miserere* klinkt vanaf de eerste maat.

U wordt aan het begin van het concert hopelijk op het puntje van uw stoel gezet door het beeldschone, a capella gezongen, *Deus misereatur* van Heinrich Schütz. Tussen Zelenka en Bach hoort u twee delen uit de Triosonate in b-klein van Georg Philipp Telemann voor hobo, en basso continuo (fagot en orgel).

De violino piccolo

Bach heeft voor het 1ste Brandenburgs Concert en enkele cantates, waaronder BWV 140, een violino piccolo voorgeschreven. Ongeveer een eeuw eerder schreef C. Monteverdi voor de opera 'Orfeo' ook dit instrument voor. De naam zegt het al: deze viool is kleiner dan de 'gewone' viool; deze viool is een kleine terts hoger gestemd. De klankkleur van dit instrument is helderder en hoger. In de Wachet auf-cantate is de violino piccolo te horen in het Duet, Aria 3 en in het Slotkoraal. De keuze voor dit instrument zou als reden hebben, dat de zil-verachtige klank het verlangen van de bruid naar haar toekomstige bruidegom verbeeldt in aria 3. In het slotkoraal speelt de violino piccolo een octaaf hoger dan de sopraanpartij. Dit zou de zaligheid verbeelden. Beroemde vioolbouwers, zoals A. Stradivarius en N. Amati hebben ook een violino piccolo gebouwd.

De vanmiddag bespeelde violino piccolo is in bruikleen gegeven door vioolbouwer Eduard van Tongeren.

Deus misereatur (SWV 55) - H. Schütz

Deus misereatur nostri et benedicat nobis,
illuminet vultum suum super nos et misereatur nostri.

*God, wees ons genadig en zegen ons,
laat het licht van uw gelaat over ons schijnen
en heb medelijden met ons.*

Psalmen 67:2 Nieuwe Bijbelvertaling

Miserere in c (Z WV 57) - J. D. Zelenka

1. Miserere I

Misere mei, Deus.

Wees mij genadig, God.

2. Miserere II

Miserere mei, Deus, secundum
magnam misericordiam tuam.
Et secundum multitudinem
miserationum tuarum,
dele iniquitatem meam.

*Wees mij genadig, God,
in uw trouw,
u bent vol erbarmen,
doe mijn daden teniet,*

Amplius lava me ab iniquitate
mea: et a peccato meo munda
me.

*was mij schoon van alle schuld,
reinig mij van mijn zonden.*

Quoniam iniquitatem meam
ego cognosco: et peccatum
meum contra me est semper.

*Ik ken mijn wandaden,
ik ben mij steeds van
mijn zonden bewust,*

Tibi soli peccavi,
et malum coram te feci:
ut iustificeris

*tegen u, tegen u alleen heb ik
gezondigd, ik heb gedaan wat
slecht is in uw ogen.*

in sermonibus tuis,
et vincas cum iudicaris.

*Laat uw uitspraak rechtvaardig
zijn en uw oordeel zuiver.*

Ecce enim in iniquitatibus
conceptus sum: et in peccatis
concepit me mater mea.

*Ik was al schuldig toen ik werd
geboren, al zondig toen mijn
moeder mij ontving,*

Ecce enim veritatem dilexisti:
incerta, et occulta sapientiae
tuae manifestasti mihi.

*maar u wilt dat waarheid
mij vervult, u leert mij wijsheid,
diep in mijn hart.*

Asperges me hyssopo,
et mundabor:
lavabis me, et super
nivem dealbabor.

*Neem met majoraan mijn
zonden weg en ik word rein,
was mij en ik word witter
dan sneeuw.*

Auditui meo dabis gaudium
et laetitiam: et exultabunt
ossa humiliata.

*Laat mij vreugde en blijdschap
horen: u hebt mij gebroken,
laat mij ook juichen.*

Averte faciem tuam a
peccatis meis: et omnes
iniquitates meas dele.

*Sluit uw ogen voor mijn zonden
en doe heel mijn schuld teniet.*

Cor mundum crea in me Deus:
et spiritum rectum innova
in visceribus meis.

*Schep, o God, een zuiver hart
in mij, vernieuw mijn geest,
maak mij standvastig,*

Ne proicias me a facie tua:
et Spiritum Sanctum tuum
me auferas a me.

*verban mij niet uit uw nabijheid,
neem uw heilige geest
niet van mij weg.*

Redde mihi laetitiam
salutaris tui: et spiritu
principali confirma me.

*Red mij, geef mij de vreugde
van vroeger, de kracht van
een sterke geest.*

Docebo iniquos
vias tuas: et impii
ad te convertentur.

*Dan wil ik verdwaalden
uw wegen leren, en zullen
zondaars terugkeren tot u.*

Libera me de sanguinibus Deus,
Deus salutis meae: et exultabit
lingua mea iustitiam tuam.

*U bent de God die mij redt,
bevrijd mij, God, van
bloedschuld en ik zal juichen
om uw gerechtigheid.*

Domine, labia mea aperies:
et os meum annuntiabit
laudem tuam.

*Ontsluit mijn lippen, Heer,
en mijn mond zal
uw lof verkondigen.*

Quoniam si voluisses
sacrificium, dedissem utique:
holocaustis non delectaberis.

*U wilt van mij geen offerdieren,
in brandoffers schept u
geen behagen.*

Sacrificium Deo spiritus
contribulatus: cor contritum,
et humiliatum Deus
non despicies.

*Het offer voor God is een
gebroken geest; een gebroken
en verbrijzeld hart zult u, God,
niet verachten.*

Benigne fac Domine in bona
voluntate tua Sion: ut
aedificentur muri Ierusalem.

*Wees Sion welgezind en schenk
het voorspoed, bouw de muren
van Jeruzalem weer op.*

Tunc acceptabis sacrificium ius-
titiae, oblationes,
et holocausta: tunc imponent
super altare tuum vitulos.

*Dan zult u de juiste offers
aanvaarden, offers in hun
geheel verbrand, dan legt men
stieren op uw altaar.*

*Psalmen 51:3-21
Nieuwe Bijbelvertaling*

3. Gloria Patri I

Gloria Patri, et Filio,
et Spiritui Sancto.

*Ere zij de Vader, de Zoon
en de Heilige Geest.*

4. Gloria Patri II

Gloria Patri, et Filio,
et Spiritui Sancto.

*Ere zij de Vader, de Zoon
en de Heilige Geest.*

5. Sicut erat

Sicut erat in principio
et nunc et semper
et in saecula saeculorum.
Amen. (Miserere mei, Deus)

*Zoals het was in het begin,
en nu en altijd
en in de eeuwen der eeuwen.
Amen. (Wees mij genadig, God)*

6. Miserere III

Misere mei, Deus.

Wees mij genadig, God.

Wachet auf, ruft uns die Stimme (BWV 140) - J. S. Bach

1. Chorus

Wachet auf, ruft uns die Stimme
der Wächter sehr hoch auf der Zinne:
wach auf, du Stadt Jerusalem!
Mitternacht heißt diese Stunde;
sie rufen uns mit hellem Munde:
wo seid ihr klugen Jungfrauen?
Wohl auf, der Bräut'gam kommt;
steht auf, die Lampen nehmt!
Alleluja!
Macht euch bereit
zu der Hochzeit,
ihr müsset ihm entgegen geh'n!

*Ontwaak, roept ons toe de stem
van de wachters hoog op de trans:
ontwaak, stad Jeruzalem!
Het is middernacht;
ze roepen ons toe met luide stem:
waar zijn jullie, wijze maagden?
Haast je, de bruidegom komt!
Sta op, pak de lampen!
Halleluja!
Maak je gereed voor de bruiloft,
ga hem tegemoet!*

2. Recitative

Er kommt, er kommt, der Bräut'gam kommt!
Ihr Töchter Zions, kommt heraus,
sein Ausgang eilet aus der Höhe in euer Mutter Haus.
Der Bräut'gam kommt, der einem Rehe und jungen Hirsche gleich
auf denen Hügeln springt und euch das Mahl der Hochzeit bringt.
Wacht auf, ermuntert euch den Bräut'gam zu empfangen!
Dort, sehet, kommt er hergegangen.

*Hij komt, hij komt, de bruidegom komt!
Dochters van Sion, kom naar buiten, Hij vertrekt vanuit
de hoogte en haast zich naar het huis van jullie moeder.
De bruidegom komt; als een ree, als een jong hert, springt
hij over de heuvels en brengt jullie het bruiloftsmaal.
Ontwaak, wees opgewekt om de bruidegom te verwelkomen!
Kijk, daar komt hij aan!*

3. Aria - duet

Sopran: Wenn kommst du, mein Heil?
Bass: Ich komme, dein Teil.
Sopran: Ich warte mit brennendem Öle.
Sopran, Bass: Eröffne, ich öffne den Saal zum himmlischen Mahl.
Bass: Ich öffne den Saal zum himmlischen Mahl
Sopran: Komm, Jesu!
Bass: Komm, liebliche Seele

*Sopraan: Wanneer kom je, mijn heil?
Bas: Ik kom, je deel.
Sopraan: Ik wacht, mijn olie brandt.
Sopraan, bas: Open de zaal voor het hemelse maal.
Bas: Ik open de zaal voor het hemelse maal.
Sopraan: Kom, Jezus!
Bas: Kom, lieflijke ziel!*

4. Chorale

Zion hört die Wächter singen,
das Herz tut ihr vor Freuden springen,
sie wachet und steht eilend auf.
Ihr Freund kommt vom Himmel prächtig,
von Gnaden stark, von Wahrheit mächtig,
ihr Licht wird hell, ihr Stern geht auf.
Nun komm, du werte Kron,
Herr Jesu, Gottes Sohn!
Hosianna!
Wir folgen all
zum Freudensaal
und halten mit das Abendmahl.

*Sion hoort de wachters zingen,
haar hart springt op van vreugde,
ze ontwaakt en staat haastig op.
Haar vriend daalt stralend uit de hemel neer,
sterk van genade, machtig van waarheid,
haar licht wordt helder, haar ster komt op.
Kom, waardevolle kroon,
heer Jezus, Gods zoon!
Hosanna! Wij volgen allen naar de feestzaal
en nemen deel aan het avondmaal.*

5. Recitative

So geh herein zu mir, du mir erwählte Braut!
Ich habe mich mit dir von Ewigkeit vertraut.
Dich will ich auf mein Herz,
auf meinem Arm gleich wie ein Siegel setzen
und dein betrübtes Aug' ergötzen.
Vergiss, o Seele, nun die Angst, den Schmerz,
den du erdulden müssen;
auf meiner Linken sollst du ruh'n,
und meine Rechte soll dich küssen.

*Kom dan binnen, mijn uitverkoren bruid!
Ik ben met jou sinds eeuwigheid verbonden.
Ik wil jou op mijn hart,
op mijn arm als een zegel dragen
en je bedroefde ogen doen oplichten.
Vergeet nu, o ziel, de angst, de pijn,
die je hebt moeten dulden.
Op mijn linkerarm zul je rusten
en mijn rechterhand zal je kussen.*

6. Aria - duet

Sopran: Mein Freund ist mein,
Bass: und ich bin sein,
Sopran, Bass: die Liebe soll nichts scheiden.
Sopran: Ich will mit dir in Himmels Rosen weiden,
Bass: du sollst mit mir in Himmels Rosen weiden,
Sopran, Bass: da Freude die Fülle, da Wonne wird sein.

*Sopraan: mijn vriend is de mijne,
Bas: en ik ben de zijne,
Sopraan, bas: liefde zal niets scheiden.
Sopraan: ik wil met je te midden van de hemelse rozen vertoeven,
Bas: je zult met mij te midden van de hemelse rozen vertoeven,
Sopraan, bas: waar vreugde in overvloed,
waar gelukzaligheid zal zijn.*

7. Chorale

Gloria sei dir gesungen
mit Menschen- und englischen Zungen,
mit Harfen und mit Zimbeln schon.
Von zwölf Perlen sind die Pforten,
an deiner Stadt sind wir Konsorten
der Engel hoch um deinen Thron.
Kein Aug hat je gespürt,
kein Ohr hat je gehört
solche Freude.
Des sind wir froh,
io, io!
ewig in dulci júbilo.

*Gloria worde u toegezongen
met mensen- en met engelentongen,
met harpen, met cimbalen.
Twaalf parels zijn de poorten,
in uw stad zijn wij gezellen
van de engelen hoog rondom uw troon.
Geen oog heeft ooit gezien,
geen oor heeft ooit gehoord zulke vreugde.
Daarom juichen wij io, io!
eeuwig in dulci júbilo.*

vertalingen: Alice bij de Vaate

foto: True Image Photography

Joris van Baar (1996) volgde de vooropleiding voor muziektheater aan Fontys Hogeschool voor de Kunsten in Tilburg. In 2021 behaalde hij zijn masterdiploma aan het Conservatorium van Amsterdam met onderscheiding. Joris is actief in repertoire van oude muziek tot de 21e eeuw. Hij zong rollen in o.a. *Peter Grimes*, *Le Noze di Figaro* en *Dido & Aeneas*. Joris is een veelgevraagd liedzanger en was meermaals te horen op radio en televisie, bij Opium en NTR Podium op NPO Radio 4 en bij Podium Witteman. Hij verdiept zich verder in het genre door masterclasses met Dr. Bretton Brown, Jeff Cohen, Simon Keenlyside, Bejun Mehta, Jard van Nes en Thomas Quasthoff. Ook in oratorium werkt hij met vooraanstaande namen, zoals een door Dame Emma Kirkby begeleide uitvoering van de *Messiah* van Handel. Andere hoogtepunten zijn een volledig geënceneerde *Johannespassion* van Bach en de oorspronkelijke kamerorkestversie van het *Requiem* van Fauré.

Tess Oostwouder (1995) studeerde in 2018 af aan HKU Utrechts Conservatorium bij Do-brinka Yankova, richting Klassiek Zang. Tess kreeg coaching en masterclasses van o.a. Charlotte Margiono, Tania Kross, Francis van Broekhuizen en momenteel Hans Pieter Herman. Ook verdiepte zij zich in de barokke uitvoeringspraktijk bij Peter Kooij, Marcel Beekman, Johannette Zomer, Heiko ter Schegget, Jörn Boysen, Siebe Henstra, Wilbert Hazelzet en Fred Jacobs. Regelmatig verzorgt Tess klassieke dinerconcerten met ensemble *Spirito*, bestaande uit bariton Timon van Velzen en pianist Peter Sluijs. Samen met harpiste Colet Nierop vormt zij het duo *Tess & Co*, dat repertoire van renaissance tot musical vertolkt. Daarnaast is Tess een veel gevraagd oratoriumsolist. Zo zong zij o.a. de *Johannes Passion* en *Hohe Messe* van Bach, het *Gloria in D* van Vivaldi en de *Messe in Es-dur* van Schubert. Naast oratorium zingt zij ook opera- en operetterepertoire.

foto: Tamara Hoornweg

foto: Marjon Zijlstra Fotografie

Rienk Bakker (1986) studeerde aan de conservatoria van Zwolle, Straatsburg en Antwerpen. Zijn muzikale loopbaan begon met de studies orgel en kerkmuziek waarvoor hij in 2011 het masterdiploma behaalde. Hij volgde drie maal de Kurt Thomas Cursus voor koordirigenten. In 2016 voltooide hij 'met grote onderscheiding' de masteropleiding koordirectie. Rienk is dirigent van het

Brabants Kamerkoor, het Amersfoorts Kamerkoor en Kanto! te Houten. Verder leidt hij de projectkoren Vocaal Ensemble Tiramisu te Rotterdam en Capella Dorestad te Wijk bij Duurstede, en is hij dirigent van de Stichting Bachcantates Tilburg. Hij zingt regelmatig mee in professionele ensembles en is werkzaam als organist en muziekdocent. Kijk voor meer informatie op zijn website www.rienkbakker.nl

Wat komt...

25 november, 20.15 uur

Concert Kamerkoor Next o.l.v. Fokko Oldenhuis

‘Utrecht 900 jaar stadsrechten’

Organisten: Berry van Berkum en Ko Zwanenburg

11 december, 16.00 uur

Choral Evensong – Kamerkoor Santiago o.l.v. Herman Mussche

22 december, 20.15 uur

Festival of Lessons and Carols – Capella Dorestad o.l.v. Rienk Bakker

Stichting Concerten Grote Kerk

Dit cantateconcert is georganiseerd door de Stichting Concerten Grote Kerk.

Vrijwillige bijdrage

Zonder entree te heffen gaat dit eigenlijk niet...

Dit concert is het concert waar voor ons tot nu toe het grootste budget mee gemoeid is. De vier houtblazers, acht strijkers en organist zijn allemaal betaalde professionals. Neem daarbij de twee professionele vocale solisten en de dirigent, en u kunt zich dat voorstellen.

Hoewel (helaas) het besluit om te stoppen met gratis entree steeds vaker ter sprake komt, gaan we u voor dit concert toch opnieuw vragen uw entreebedrag (richtprijs € 22,50) vrijwillig voor- of achteraf te betalen.

Om het u gemakkelijk te maken:

- scan de afgebeelde QR-code en volg de aanwijzingen op uw smartphone
- U kunt uw bijdrage overmaken op NL27 RABO 0316 78 48 85, o.v.v. 'SCGK, Cantateconcert 20 nov.'
- en natuurlijk: bent u in de kerk, dan kan het zelfs nog ouderwets in een mandje!

iDeal betaling

<https://qr3.ideal.nl/f3b14b12-227a-4b97-9f3f-cdb7f31f055c>

En dan nog iets... Word **VRIEND** van SCGK!

Heel graag zouden we u gaan rekenen tot de groep van Vrienden van SCGK! Daarbij zou het fijn zijn (ook als garantie naar sponsoren en fondsen) als we het donatiebedrag jaarlijks automatisch kunnen incasseren. Klik eenvoudig op de button op onze site www.scgk.nl en registreer u vandaag nog als Vriend van SCGK!

ANBI

De Stichting Concerten Grote Kerk heeft per 1 januari 2016 een door de Belastingdienst afgegeven Culturele ANBI-status. Dit betekent dat u uw jaarlijkse donatie voor 125% van het gedoneerde bedrag als gift mag opvoeren bij uw inkomstenbelasting.